

รายวิชา ศิลปะ

รหัสวิชา ศ๑๑๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์

ครูผู้สอน ครูจิราภรณ์ พัยัพพฤกษ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑) บอกประเภทและลักษณะของการแสดงนาฏศิลป์ไทย

๒) จำแนกประเภทของการแสดงนาฏศิลป์ไทย

๓) ตระหนักและเห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทย

ทบทวนความรู้

เพลงไก่แจ้

ไก่แจ้เอ๋ย หางฟู
อ้าปากชู แล้วร้องขับขาน
เสียงเสนาะ ไพเราะใดปาน
สุขสราญ น่ารักจริงเอ๋ย

สื่อเสียงนี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อเสียง

เพลงไก่แจ้

ผู้แต่งเนื้อร้อง อาจารย์เตือนใจ ศรีมารุต

ผู้เรียบเรียงทำนองเพลง อาจารย์กิตติ ศรีเปารยะ

เผยแพร่โดย : บ้านดรุณ

การแสดงนาฏศิลป์

ระบํ้า

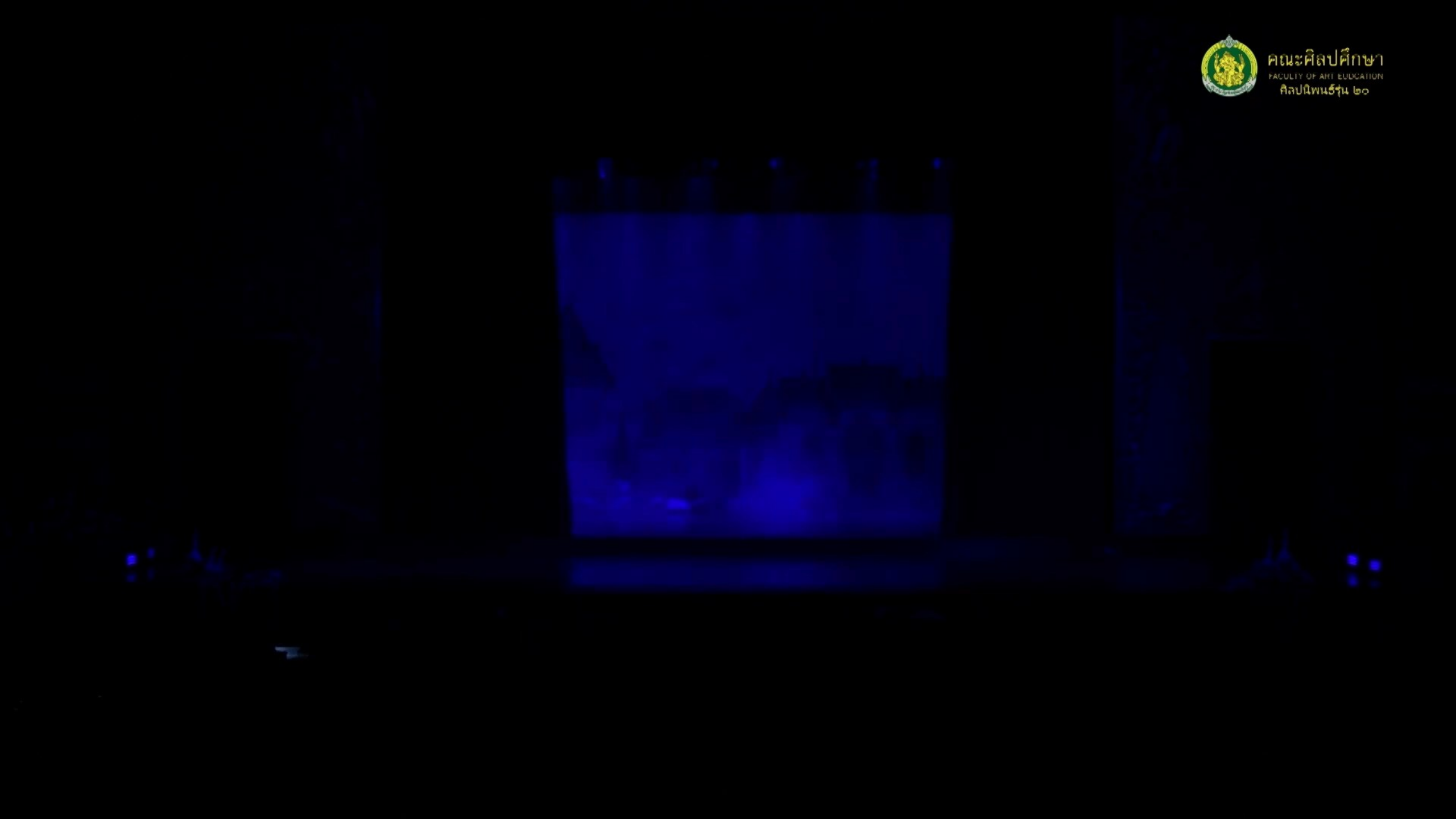
ระบำนํ้า

เป็นการแสดงนาฏศิลป์ไทยที่มีผู้แสดงตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป
เน้นความพร้อมเพรียงของท่ารํ้า การแปรแถว และดนตรีที่
ไพเราะ ไม่แสดงเป็นเรื่องราว อาจมีบทร้องหรือไม่มีก็ได้
สามารถแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ ระบำนํ้ามาตรฐาน และ
ระบำนํ้าเบ็ดเตล็ด

ระบำ

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

" ระบายกรับ " การแสดงศิลปนิพนธ์ รุ่นที่ ๒๐ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

เผยแพร่โดย : จตุพร ภัคดี

เผยแพร่วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=F54DgYHtL2o>

รำ

ศิลปะแห่งการรำที่มีผู้แสดง ตั้งแต่ ๑ - ๒ คน เช่น การรำเดี่ยว การรำคู่ การรำอาวุธ เป็นต้น มีลักษณะการแต่งกายตามรูปแบบของการแสดงนั้น ๆ อาจมีบทขับร้องประกอบการรำเข้ากับทำนองเพลงหรือดนตรี และอาจมีบทเฉพาะสำหรับผู้แสดงนั้น ๆ เช่น รำเพลงช้า เพลงเร็ว รำแม่บท รำเมขลา - รามสูตร ฉุยฉายต่าง ๆ เป็นต้น

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

การแสดงชุด รำพลายชุมพล

เผยแพร่โดย : โรงละครแห่งชาติภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จังหวัดนครราชสีมา

เผยแพร่วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=vPH1Cb4KSo0>

โขน

โขน

เป็นการแสดงนาฏศิลป์ชั้นสูงของไทยที่มีเอกลักษณ์ ผู้แสดงจะต้องสวม
หน้ากากที่เรียกว่า หัวโขน และใช้ลีลาท่าทางการแสดงด้วยการเดินไปตาม
บทพากย์ - เจาของคู่พากย์และตามทำนองเพลงหน้าพาทย์ที่บรรเลง
ด้วยวงปี่พาทย์ เรื่องที่นิยมนำมาแสดง คือ **เรื่องรามเกียรติ์** แต่งกาย
เลียนแบบเครื่องทรงของพระมหากษัตริย์ที่เป็นเครื่องต้น เรียกว่า
การแต่งกายแบบ “ยืนเครื่อง” มีจารีตขั้นตอนการแสดงที่เป็นแบบแผน

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

โขน เรื่องรามเกียรติ์ ตอน พระรามรบทศกัณฐ์

เผยแพร่โดย : จตุพร รักดี

เผยแพร่วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๓

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=PZqvi3RSVH4>

ละคร

ละคร

เป็นศิลปะการรำที่เล่นเป็นเรื่องราว มีพัฒนาการมาจากการเล่านิทาน
ละครมีเอกลักษณ์ในการแสดงและการดำเนินเรื่องด้วยกระบวนการลีลาท่ารำ
เข้าบทร้องทำนองเพลงและเพลงหน้าพาทย์ที่บรรเลงด้วยวงปี่พาทย์
มีแบบแผนการเล่นที่เป็นทั้งของชาวบ้านและของหลวงที่เรียกว่า ละครโนราชาตรี
ละครนอก ละครใน เรื่องที่นิยมนำมาแสดงคือ พระสุธน สังข์ทอง คาวิ อิเหนา
อุณรุท นอกจากนี้ยังมีละครที่ปรับปรุงขึ้นใหม่อีกหลายชนิด
นิยมเล่นในงานพิธีสำคัญและงานพระราชพิธีของพระมหากษัตริย์

ละคร

มหกรรมศิลปวัฒนธรรม
“บันทึกพัฒนศิลป์สามัคคีทำดี”

เวทีการแสดงพื้นบ้านวิถีไทย ๔ ภาค

๒๖ - ๒๗ มกราคม ๒๕๖๒

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

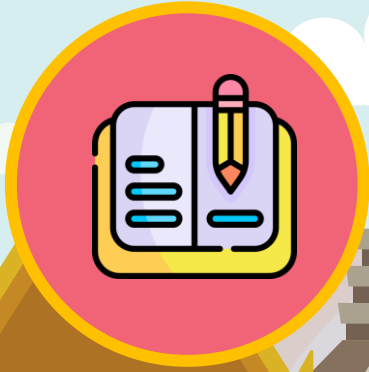
ละครนอก เรื่อง แก้วหน้าม้า ตอนถวายเป็นลูก

เผยแพร่โดย : จตุพร ภัคดี

เผยแพร่วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๒

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=PklinWdxDHc>

นาฏศิลป์พื้นเมือง

นาฏศิลป์พื้นเมือง

เป็นการแสดงที่แสดงออกถึงศิลปวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น ขึ้นอยู่กับสภาพทางภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม อาชีพ และนิสัยของคนในท้องถิ่น จึงทำให้การแสดงพื้นเมืองมีลีลาท่าทางที่แตกต่างกัน แต่มีจุดมุ่งหมายอย่างเดียวกัน คือ เพื่อความสนุกสนานรื่นเริง การแสดงพื้นเมืองได้แบ่งออกเป็น ๔ ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสาน และภาคใต้

นาฏศิลป์พื้นเมือง ภาคเหนือ

ฟ้อนเล็บ

นาฏศิลป์พื้นเมือง ภาคอีสาน

เซิ้งกระต๊อบข้าว

นาฏศิลป์พื้นเมือง ภาคกลาง

รำกลองยาว

นาฏศิลป์พื้นเมือง ภาคใต้

โนรา

การแสดงพื้นเมือง

ภาคเหนือ

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ฟ้อนสาวไหม

เผยแพร่โดย : โรงละครแห่งชาติภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา

เผยแพร่วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=_P๗๘Lf๗๓j๘l

การแสดงพื้นเมือง

ภาคอีสาน

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เชิงกระต๊อบข้าว

เผยแพร่โดย : โรงละครแห่งชาติภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา

เผยแพร่วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=aYC๓b๒CCQvo>

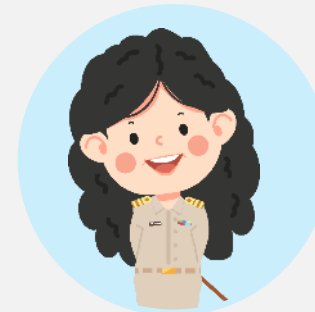
นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

กิจกรรมที่ ๑ ให้นักเรียนจับคู่ประเภทของ
การแสดงนาฏศิลป์ให้ถูกต้อง
โดยทำลงในสมุดหรือกระดาษ

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

คุณครูดูแลการปฏิบัติกิจกรรมของ
นักเรียนและดูแลให้นักเรียนออกมา
นำเสนอหน้าชั้นเรียน

กิจกรรมจับคู่

ก.ระบำ

ข.รำ

ค.โขน

ง.ละคร

จ. นาฏศิลป์พื้นเมือง

๑.

๒.

๓.

๔.

๕.

เฉลย...กิจกรรมจับคู่

ก.ระบำ

ข.รำ

ค.โขน

ง.ละคร

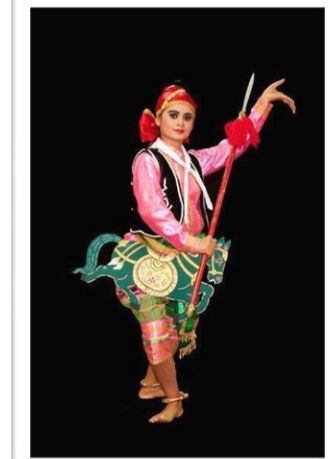
จ. นาฏศิลป์พื้นเมือง

๑.ก.ระบำ.....

๒.ง.ละคร.....

๓.ข.รำ.....

๔.จ. นาฏศิลป์พื้นเมือง.....

๕.ค.โขน.....

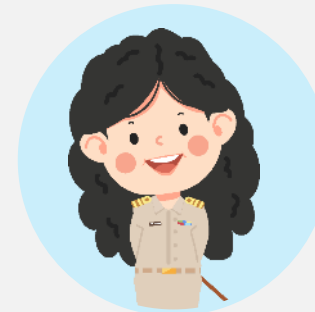
นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

กิจกรรมที่ ๒ ให้นักเรียนบอก
การแสดงนาฏศิลป์ไทยที่ชื่นชอบ
พร้อมเหตุผล

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

คุณครูดูแลการปฏิบัติกิจกรรมของ
นักเรียนและดูแลให้นักเรียนออกมา
นำเสนอหน้าชั้นเรียน

สรุปบทเรียน

การแสดงนาฏศิลป์

หากนักเรียนต้องการแสดงความชื่นชมกับผู้แสดง
นักเรียนจะแสดงออกอย่างไรให้เหมาะสม

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

ผลิตเพลิ้นเรีงระบำ

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่

www.dltv.ac.th)

